

Mot «idiotenes sosialisme»

Innvandringsmotstand fra "venstre" er et reaksjonært blindspor – sjåvinismen må bekjempes også når den forkles som sosialisme.

Bilde: plakat fra Kulturrevolusjonen i Kina.

Heller ikke røde folk er vaksinert mot rasisme

Visesangeren Hans Rotmo var en periode kanskje Norges mest kjente radikale artist. De siste årene har han vakt oppsikt med sine rasistiske utspill mot muslimer. Ikke bare muslimer, men også trygda folk har fått smake den skarpe tunga som tukta direktører og pamper på 70-tallet.

Noen av kommentatorene sier at den eldre Rotmo egentlig ikke har brutt med den yngre, men bare fører videre Vømmøl Spellmannslag sin hyllest til norsk landsbygd og jordbruk, og deres motstand mot kapitalistisk "modernisering". Sånn forsøker de å brunskvette den norske ML-bevegelsen på 70-tallet. De forsøker å kople rasisme og reaksjonære holdninger til "venstresida".

Dette er både feil og rett. Men det som er riktig i kritikken, er det samme som gjør det til en fullstendig skivebom. "Venstresida" og radikale folk har aldri vært – og er heller ikke i dag – vaksinert mot rasisme og skepsis til innvandring. Men det gjelder jo alle politiske tendenser, og andre retninger er *mye* mer prega av dette enn "venstresida".

Sjåvinisme er normen i

imperialistlanda

Sjåvinisme er ikke et avvik i dette samfunnet, det er normen. Den norske staten og overklassen fremmer hver dag en grov sjåvinisme. Det må den rett og slett for å forklare hvorfor akkurat denne staten er rik og "vellykka", mens de fleste land og folk i verden er fattige og undertrykka. Sjåvinismen ("vi er bedre enn dem") dekker over sannheten; at den norske kapitalens rikdom kommer fra imperialistisk utbytting og undertrykking.

Sjåvinismen preger tenkninga til folk i de fleste politiske leire, fra Arbeiderpartilederen Gro Harlem Bruntlands "det er typisk norsk å være god" til Frp-ledernes muslimhat og kamp mot "snikislamisering". Vi ser rasister rettferdiggjøre sin sjåvinisme med all slags forskjellig retorikk. Noen bruker rasebiologi og noen bruker bibelsitater. Men det er til og med mulig å bruke ordene til feminismen og humanismen til å drive rasistisk hets.

Staten fører en rasistisk innvandringspolitikk og den fører en sjåvinistisk politikk når den hevder at afghanere trenger militær innsats fra Norge for å skape "demokrati" (et rent påskudd for imperialismen). Hele veien framstilles det som om den norske staten er en giver og en fredsmegler, men dette snur virkeligheten helt på hodet. Den norske staten er en røverstat som tjener enorme rikdommer på utbytting av andre land, og som har terrorbomba en rekke suverene stater uten å ha blitt angrepet sjøl.

Sjåvinisme og imperialismen går hånd i hånd og de gjennomsyrrer samfunnet. Man blir ikke fri fra sjåvinisme bare ved å erklære seg som "venstre". Og også venstreorienterte og antirasistiske bevegelser må jobbe med og trekke til seg folk som ikke er fri for tenkninga som dominerer i samfunnet for øvrig.

Å fri seg fra sånn tenkning krever stadig ideologisk kamp. Det krever at man ser rasismen som et strukturproblem. Og det

krever at man har en tjen folket-holdning til alle verdens fattige og undertrykka folk, ikke bare til dem i eget land eller egen nasjon.

Breivik "en av oss" – samme verdensbilde som Siv Jensen

Ingen liberalere, konservative eller sosialdemokrater skal slå seg på brystet for at det finnes sjåvinister som kaller seg røde eller "venstre". Det finnes nok av eksempler på jødehatere, muslimhatere, innvandringsmotstandere og all slags sjåvinister i de fleste norske partier. I rasistiske Frp er grov sjåvinisme den offisielle linja. I AP og Høyre skjules sjåvinismen med et tynt lag av "humanisme", samtidig som de bomber fattigfolk og stenger grensa for flyktninger med statlig rasisme. Og også i de mindre partiene er det slett ikke langt mellom skepsisen og antipatiene mot minoriteter og flyktninger. Sjøl i SV ble det avslørt tillitsvalgte som var medlem av fascistiske SIAN. Det finnes en rekke små og store skandaler der politikere har opptrådt eller formulert seg grovt rasistisk – fra alle kjente norske partier.

Når borgerlig media skulle forklare Breiviks terror, var det helt gjennomgående å framstille Breivik som en total avviker. Og sjøl om han som person, og hans brutale handling, åpenbart var ekstraordinær – så er en rekke av hans grunntanker innafor det som daglig fremmes i norske medier og debattforum. Han framstilte seg blant annet som en frontkjemper "mot nazisme, kommunisme og islamisme". Det er egentlig et helt usannsynlig trekløver, men er samme tenkning som Frp-leder Siv Jensen står for, når hun uttalte følgende til avisa Klassekampen:

"Gjennom historien har vi klart å bekjempe totalitære ideer som nazismen og senere kommunismen. Som liberalist vil jeg alltid kjempe mot slike ideer og bevegelser. Radikal islam er en mørk og skummel ideologi, og bekjempelsen av den er vår tids viktigste kamp,"

Dette er i tråd med vanlig tenkning blant "liberale" av all slags farger – og det er grunnlaget for den såkalte "totalitarisme-forskninga" på universitetet.

Sjåvinismen avles fram av imperialismen

Det er en kortslutning å tro at masse mordere er ideologiske avvikere. Ofte er deres utgangspunkt strømninger som står sterkt i samfunnet – eller i alle fall i deres miljøer eller sosiale grupper. Når seriemordere i USA som regel er hvite menn og kvinnehatere, homohatere og/eller rasister, så er dette et uttrykk for at sånn tenkning står STERKT i samfunnet, ikke at disse folka er ideologiske avvikere. Dette er holdninger som fremmes gjennom patriarkat, kapitalisme og hvit dominans.

Rasisme og annen sjåvinisme er ikke noe som beveger seg i UTAKT med samfunnsånden eller herskende ideologi – tvert i mot, det er helt i tråd med den ideologien som fremmes av herskerne. Når disse folka diskuterer flyktninger, er det hele veien en debatt om kostnadene ved flyktninger kontra "vår godhet". Motsigelsen går igjen og igjen mellom "humanistene" som sier "vi har råd til å hjelpe" og "realistene" som er skeptiske til utgiftene, vil holde igjen og heller foreslår å "hjelpe i nærområdene". Begge er rotfesta i den eldgamle imperieholdninga om "den hvite manns byrde". Og begge står i grell kontrast til virkeligheten, der norske bombefly og den norske statens allierte myrder og lemlester for fote i Libya og Syria.

Disse tankene oppstår ikke tilfeldig. Tankene oppstår heller ikke fordi herskerne legger onde planer. Dette er tanker som avles fram av dagens system, av kapitalisme og imperialisme. Så lenge Afrika holdes nede i voldsom fattigdom og preges av sult, nød og krig – så avler dette tanker om at de er "svake" som ikke klarer seg sjøl eller en trussel mot "våre

velferdsgoder” eller at europeere er bedre og mer siviliserte. Akkurat som rike folk ser ned på fattigfolk på grunn av sin borgerlige klasseposisjon, preges Europa av historien – og nåtida – der disse statene dominerer andre.

Motsigelser og innvandring

Like falskt som overklassens sjølgodhet, er deres syn på folk. En av Marx’ viktigste oppdagelser var merverdiloven, der han avdekket at bare menneskelig arbeid skaper mer verdi enn den koster i kapitalismen. Nye mennesker i Norge betyr ikke først og fremst mer utgifter, det betyr først og fremst flere mennesker som kan utføre menneskelig arbeid som skaper mer verdier. Et par år med hjelp og støtte til å etablere seg, er ingenting sammenlikna med 10 års obligatorisk skole, barnehageplasser og alle ”utgifter” som knytter seg til alle som fødes i Norge. Men folk er ikke utgifter for kapitalistene, folk er den eneste kilden til deres rikdom. Når kapitalistene ikke nyttegjør seg alle folk, men lar mange gå uten arbeid, så er det fordi de tjener på å ha en reserve av mulige nye arbeidere. Dette tjener til å holde lønna nede, siden det da står folk klare til å overta jobben hvis folk kranbler for mye. Videre ønsker de ikke bare å utnytte folk, men å utnytte folk maksimalt og hele tida øke utbygginga. Derfor er det ikke plass til de sjuke eller de som ikke kan yte 100% hele tida.

Når vi likevel ser at kapitalistene stenger ute mange flyktninger, og den norske staten innførte innvandringsstopp i 1976 (som fortsatt gjelder) og lager politisk rollespill når det er snakk om noen tusen syriske flyktninger, så er det sammensatte årsaker til dette.

- For det første har de siden krisa på 70-tallet systematisk flytta industriarbeidsplasser ut av Europa og til regioner med billigere arbeidskraft, som Kina og India, slik at behovet for arbeidskraft er mindre i en

rekke sektorer.

- For det andre har de siden Sovjetunionens fall i 1991, skaffa seg tilgang på billig arbeidskraft i "nærområdene" (Øst-Europa). Industriproduksjonen ble halvert i Russland i løpet av få år, arbeidsledighet økte dramatisk i hele Øst-Europa, kjøpekraft sank og det ble etablert en svær reserve av arbeidskraft som kunne utnytted for fullt når mange av disse landa ble innlemma i EU. Det er ingen grunn for kapitalen til å importere asiater når de har tilgang på polakker og estlendere.
- For det tredje har ikke alle deler av borgerskapet felles interesse av importen av utenlandsk arbeidskraft. Mange små kapitalister går konkurs, eller trues av dette, fordi større selskaper importerer arbeidskraft og selger tjenester på billigsalg. De små har ikke samme muligheter til å holde seg med kontraktsarbeidere og vikarer. Disse småkapitalistene har også sine politikere som forsøker å arbeide for deres særskilte interesser.
- For det fjerde er det ikke usannsynlig at mange kapitalister og politikere frykter at flere flyktinger vil øke konfliktene og kampene i Europa. Det er i forstader til store europeiske byer, prega av mange folk med flyktninge- eller innvandrerbakgrunn, at de mest militante opprørerne har funnet sted de siste tjue åra i Europa (London, Paris, Svenske forstader), ikke på industriarbeidsplassene.

Her nevnes bare fire faktorer, uten å forsøke å prioritere hvilke som er mer eller mindre viktige. Men det kan være nyttig å dvele mer ved det fjerde punktet. Enkelte krefter innafor borgerskapet frykter konsekvensene av innvandringa til arbeiderklassen i europeiske land. De snakker med tunga til folk som Frps Tybring-Gjedde og Per Sandberg. Borgerskapet er – som alle andre ting og forhold – en enhet av motsigelser. På ei side har borgere ønska velkommen billig arbeidskraft, folk som må ta de jobbene de får og som tvinges inn på dårligere vilkår og med lavere lønn enn det som er blitt etablert i

disse samfunna. På den andre sida frykter de Husby-kravaller (opptøyer i den svenske forstaden Husby) og såkalte "parallellsamfunn". Kort sagt – de er redde for å miste kontrollen over arbeiderklassen, sjøl om de også ønsker å redusere inntektene til den samme klassen.

Dette er et av mange politiske uttrykk for den grunnleggende motsigelsen den kapitalistiske produksjonsmåten; motsigelsen mellom samfunnsmessig produksjon og privat tilegnelse. Kapitalistene er avhengig av å omsette varene sine i et samfunn der alt henger sammen med alt, de trenger mange folk med kjøpekraft til å kjøpe varene deres, men de er også avhengig av å presse ned kjøpekrafta til sine egne arbeidere – sånn at de sitter igjen med et overskudd når varene er solgt og lønna er betalt. Dette er en motsigelse som ikke kan løses under kapitalismen og den vil stadig føre til overproduksjonskriser og politiske konflikter.

Sosialdemokrati, innvandring og sjåvinisme

I oppsvinget etter krigen på femtitallet, klarte sosialdemokratiet å etablere en svært sterk kontroll i arbeiderklassen. Sånn kunne den borgerlige ideologien om klassesamarbeid og arbeidsfred, om samhold mellom kapitalister og arbeidere, og det tverrpolitiske prosjektet "velferdsstaten", lamme klassekampen og kampen for revolusjon. Gjennom flere bølger siden dette, er sosialdemokratiets innflytelse blitt svekka. Ikke blant den organiserte "venstresida" – der står reformismen og konformiteten sterkere enn kanskje noensinne – men blant de mest utbytta og undertrykka lagene av arbeiderklassen har sosialdemokratiet nå en svakere stilling enn på svært lenge.

Den sosialdemokratiske innflytelsen i dag kommer i større grad fra akademikerne, fra media og byråkrater, og ikke fra en gjennomorganisert bevegelse med sosialdemokratiske lokallag,

kooperativer, idrettslag og fagforeningsklubber. Denne organiseringa er nå en skygge av fordums storhet, og har ingen solid base i nabolag og på arbeidsplasser. Det er også i tråd med at ryggraden i de sosialdemokratiske partiene har skifta fra å være arbeideraristokrater – fagforeningspamper, byråkrater og politikere rekruttert fra arbeiderklassen – til å være akademikere og byråkrater mer knytta til staten enn til LO.

Den sosialdemokratiske ideologien er likevel ekstremt sterk blant de som kaller seg "venstre" i denne delen av verden. Ikke i den forstand at disse alltid knytter seg til det åpne sosialdemokratiet eller til klassiske sosialdemokratiske tenkere som Bernstein (en sosialdemokratisk pioner som de færreste sosialdemokrater har lest eller hørt om), men i den forstand at vi ser et nesten fullstendig knefall for den snevre dagskampen, for reformisme og det Lenin kalte økonomisme og spontanisme. Kjerna i den revolusjonære teorien, fra Marx til Lenin og til Mao – fra Thrane til det unge Arbeiderpartiet via NKP og til AKP(m-l) – har vært å organisere arbeiderklassen i kamp mot den bestående, for en ny stat og et nytt samfunn. Og kjerna i den reformistiske sosialdemokratismen har like lenge vært å arbeide innafor det bestående, der spontan motstand fra arbeidsfolk og undertrykka blir leda inn i – for kapitalistene – trygge rammer.

Siden kapitalismens morgen har deler av arbeiderklassen – og andre lag av det arbeidende folket – gjort spontant motstand mot sider av denne. Men den har ikke alltid retta seg mot kapitalismen eller kapitalistene. De såkalte "maskinknuserne" angrep den nye teknologien, de nye maskinene, som truet småproduksjonen. Det skjedde også at mannlige arbeidere hindra kvinner i å ta arbeid innafor deres fag, fordi de frykta at lønna ville gå ned. Bygutter slåss mot gutter som kom fra landsbygda for å søke arbeid, og kanskje tok til takke med lavere lønn. Utlendinger kunne bli sett på som en trussel, av samme årsak. Borgerskapets ideologier, de herskende tanker,

har hele veien lagt opp til falsk bevissthet og splittelse av arbeiderklassen. Kvinneundertrykking, rasisme, sjåvinisme, bondehat – dette har bevisst og ubevisst vært nyttige redskaper for å holde folk splitta og nede.

Reaksjonær sosialisme og laugsvesen

I Det kommunistiske manifestet skrev Marx og Engels om ulike former for sosialister som i ord utfordra kapitalismen, men som i vesen og praksis slett ikke ville føre arbeiderklassen til makta. Her beskriver de blant annet reaksjonær sosialisme, småborgerlige og borgerlige strømninger som gjorde motstand mot kapitalismens utvikling – men på grunnlag av en tilbakeskuende (reaksjonær) holdning om at ting var bedre før.

De skriver:

"I de landene hvor den moderne sivilisasjonen har utviklet seg, har det dannet seg et nytt småborgerskap, som svever mellom proletariatet og borgerskapet og stadig danner seg på nytt, som en komplettering av det borgerlige samfunnet. Men konkurransen slynger hele tida medlemmene av småborgerskapet ned i proletariatet. Ja, med utviklinga av storindustrien ser de sjøl et tidspunkt nærme seg da de helt forsvinner som sjølstendig del av det moderne samfunnet og i handelen, manufakturen og jordbruket blir erstattet av arbeidsoppsynsmenn og tjenerskap. I land som Frankrike, hvor bondeklassen utgjør langt mer enn halvparten av befolkninga, var det naturlig at skribenter som opptrådte til fordel for proletariatet mot borgerskapet anla småborgerens og småbondens målestokk i sin kritikk mot borgerregimet, og tok parti for arbeiderklassen ut fra småborgerskapets standpunkt. Slik dannet den småborgerlige sosialismen seg."

Marx og Engels konkluderer slik:

"Denne sosialismen dissekerte høyst skarpsindig motsigelsene i de moderne produksjonsforholda. Den avslørte økonomenes

hyklerske skjønnmaling. Den påviste ugjendrivelig de ødeleggende virkningene av maskineriet og arbeidsdelinga, konsentrasjonen av kapitalene og grunneiendommen, overproduksjonen, krisene, småborgernes og småbøndenes nødvendige undergang, proletariatets elendighet, anarkiet i produksjonen, de skrikende misforholda i fordelinga av rikdommen, den industrielle utslettelseskrigen nasjonene imellom, oppløsninga av de gamle sedene, de gamle familieforholda, de gamle nasjonalitetene. I sitt positive innhold vil denne sosialismen likevel enten gjenopprette de gamle produksjons- og kommunikasjonsmidlene, og dermed de gamle eiendomsforholda og det gamle samfunnet, eller den vil med makt igjen sperre de moderne produksjons- og kommunikasjonsmidlene inne i de gamle eiendomsforholdas rammer, som ble sprengt av dem, og som måtte sprenges. I begge fall er den reaksjonær, og dertil utopisk. Laugsvesen i manufakturen og patriarkalske bruksmåter på landet, det er dens siste ord."

Det er en treffende beskrivelse også av en rekke av vår tids sosialister, som avslører kapitalismens skyggesider – men som ikke setter opp andre alternativer enn laugsvesen og et ønske om å stoppe eller skru tilbake klokka. Drømmen om velferdsstaten, om det svenske "folkhället", skjønnmalinga av 50-tallets sosialdemokrati – dette er uttrykk for den småborgerlige frustrasjonen og for deres motvilje mot kapitalismens utvikling. Det såkalte "klassesamarbeidet" etter krigen framstilles som en seier for arbeiderklassen, når dette egentlig var et historisk nederlag for det revolusjonære proletariatet i Vest-Europa.

Glansbildet er også løgnaktig – det var mange fattige på 50-tallet også, og det fantes rein slum i norske byer. Her er det nok mye uvitenhet kombinert med nostalgi ute og går.

Marx og Engels skriver om "laugsvesenet" – og dette er også verdt å dvele ved. Før den moderne arbeiderklassen og dens fagforeninger, var det laugene som organiserte de arbeidende

klassene i byen. Håndverkerne organiserte seg i faglige laug, og bare medlemmer av slike kunne bli mestere og ta inn lærlinger. Disse laugene hadde som oppgave å etablere monopol på arbeid innafor fagene sine, redusere konkurransen og øke betalinga. Vi ser restene av laugsvesen den dag i dag, for eksempel når norske leger holder antallet leger nede og lønna si oppe gjennom sin innflytelse på antall studieplasser og legeansettelser.

Når sosialister i dag hevder at fagforeningenes oppgave var – og er – å etablere monopol på arbeidskraft, så kunne dette like gjerne vært en beskrivelse av laugsvesenet. Denne tenkinga smitter over i synet på innvandring, der denne sees som en trussel mot velferd eller lønninger og svaret er å styrke laugspreget i fagforeningene. Dette er stikk i strid med det som historisk har vært den radikale og revolusjonære linja i fagbevegelsen, nemlig å forene de som kan forenes til klassekamp. Ikke først og fremst å etablere et økonomisk monopol for å slåss om lønn, men å etablere et kamfelleskap for å bekjempe kapitalismen. Ikke for å kjempe for deler av klassens interesser MOT andre deler av klassen, men for å kjempe mot en felles fiende. I de såkalte Strasburgertesene til Den kommunistiske internasjonale (Komintern), tok kommunistene til orde for å forene arbeidere uavhengig av fagskiller – ja uavhengig av medlemskap i fagforeningene – og opprette streikekomiteer utafor sosialdemokratenes kontroll. I grell kontrast til enkelte moderne venstresosialdemokrater som har krevd at bare fagorganiserte skal få tariff lønn (for å tvinge folk inn i fagforeninga).

Fagforeningsbevissthet og sjåvinisme, eller organisere opprør?

I boka "Hva må gjøres?" sa Lenin at arbeiderklassen ikke kan utvikle en revolusjonær sosialistisk bevissthet spontant, men

at denne må tilegnes gjennom vitenskap, studier og organisert politisk kamp. Spontant vil arbeiderklassen bare utvikle "fagforeningsbevissthet", en enkel forståelse av at det er lurt å stå sammen for sine felles interesser. En sãnn fagforeningsbevissthet er ingen vaksine eller beskyttelse mot sjãvinisme eller laugsvesen. Hele veien gjennom arbeiderklassens organisasjonshistorie, har det vãrt kamp mellom linjer som øker eller minsker fagskiller innad i klassen. Den revolusjonãre linja har som hovedregel vãrt å forene alle som kan forenes mot hovedfienden, mot kapitalistene. Mens ulike sosialdemokrater og sjãvinister har fremma hat mot bønder, kvinneundertrykking, motstand mot utlendinger eller de har fremma sitt eget fag, sin egen yrkesgruppe, mot andre og pã bekostning av andre.

Spontant kan det virke logisk å finne sammen med de som likner en sjøl, og fremme sin gruppeinteresse mot andre – ogsã innafor klassen. Men dette er usedvanlig skadelig om målet er å forene hele arbeiderklassen og alle undertrykka folk mot én felles fiende, og isolere denne fienden mest mulig. Ulikheter, forskjeller og flere lag med undertrykking kan brukes av fienden til å splitte arbeiderklassen – men det kan ogsã like gjerne brukes til å skape svãrt sterk og mangfoldig krig mot kapitalismen fra utallige fronter.

Fattige flyktninger i dagens Norge er ingen trussel mot den norske arbeiderklassen – tvert i mot, dette er folk som har enda større grunn enn innfødte arbeidere til å gjøre opprør mot kapitalismen. Og dette har man sett konkret, for eksempel i Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet (HRAF) der det er blitt oppsummert at mange medlemmer med utenlandsk bakgrunn bringer med seg militant fagforeningskultur og mer sosialistisk bevissthet, hit til Norge og norsk fagbevegelse fra land der klassekampen er mer skjerpa enn den er her.

Ogsã opptøyene i forstadene er et uttrykk for noe av det samme. Virkelige revolusjonãre frykter ikke disse kampene eller opptøyene, men vil arbeide for å organisere disse,

organisere deltagerne og sørge for at disse ikke bare blir spontane blaff av misnøye – men kan utvikles til en varig kamp mot det kapitalistiske systemet og en del av grunnlaget for en revolusjonær bevegelse.

Moderne reaksjonær sosialisme

I denne konteksten finner man "venstreorienterte" sjåvinister som ikke nøyer seg med å fremme laugsvesen, men som adopterer vokabularet til Frp og Sverigedemokratene når de snakker om "masseinnvandring" som strategi fra "eliten" for å ødelegge skandinavisk og europeisk kultur og velferd, og føler seg undertrykka av "PK-mafia" (PK = "politisk korrekt") i media. Her finner man gjerne mer intellektuelle formuleringer av samme tenkning som Hans Rotmo legger fram på en vulgær måte. Disse vil sjølsagt ikke se seg sjøl som sjåvinister eller rasister. Men i facebookgruppa "Vi som bryr oss om avisa Klassekampen" så florerer det av utsagn mot innvandring, men også voldsomt fokus på "jødisk makt". Franske Nasjonal Front og Marine Le Pen omtales som dyktige politikere som tar opp saker venstresida burde tatt opp (innvandring vs velferd).

Så langt kan den reaksjonære "sosialismen" gå, at den etablerer felles verdensbilde med konspirasjonsteoretikere, rasister og fascister. Det er på ingen måte typisk for folk som står til venstre, men dessverre heller ikke noe helt nytt eller fremmed. På begynnelsen av 1900-tallet skrev tyske August Bebel at antisemittismen er idiotens sosialisme; fordi den knytter utbyttinga som må være en del av kapitalismen, til en spesiell folkegruppe eller særskilt religiøs minoritet. Like idiotisk er det å knytte organisert kriminalitet, fattigdom og marginalisering – forhold som MÅ oppstå i kapitalismen, spesielt kapitalismen i krise – til spesielle minoriteter.

Marx og Engels beskrev den reaksjonære sosialismen, ikke som et uttrykk for noens ondskap eller uvitenhet, men som uttrykk

for tenkninga til småborgerlige grupper som trues av kapitalismens utvikling. Det er uttrykk for Marx` tese "bevissthet følger væren" – altså at hva man driver med og hvor man står i samfunnet, preger bevisstheten til grupper og klasser.

Innafor det mangfoldige småborgerskapet er det et mylder av grupper som lever av å lese, skrive og prate. Der vi finner alle de ansatte ideologiprodusentene i dagens samfunn, finner vi også et mylder av tanker som er prega av småborgerskapets stilling mellom arbeiderklassen og borgerskapet.

Her finner man de tekniske funksjonærene, de som studerer og arbeider med tekniske løsninger – og dermed lett får en teknologifiksert innstilling til hele samfunnet. Framskritt i samfunnet følger mekanisk framskritt i teknologien. Og utvikling skjer tilsynelatende planmessig, ut fra organiserte systemer – når deres arbeidshverdag og gjerne fritid er prega av teknologi, ser de fort for seg at også samfunnet fungerer som teknologi, mekanisk årsak-virkning og gjerne noen som trykker på knappene. Sann tenkning åpner døra på vidt gap for konspirasjonsteorier.

I småborgerskapet finner man også disse tekniske småborgernes kulturelle motstykker, som med sosiologiske og sosialantropologiske forklaringsmodeller, ender med å se all systematikk som resultat av kultur, ideologi, tanker og følelser. Dette er tilsynelatende to svært forskjellige tendenser, men de lar seg også kombinere – de bevisste elitene som styrer verden, gjør dette ut fra forskjellig kulturell gruppetilhørighet. Rett rundt hjørnet ligger den borgerlige teoretikeren Huntingtons "Clash of civilizations", russiske Dugins "nasjonalbolsjevisme" eller norske Brendbergs "den jødiske lobbyen styrer USAs utenrikspolitikk".

Brendberg skriver sjøl i en artikkel om jødisk innflytelse at "de store konspirasjonene" ikke finnes, men at de jødiske "nettverkene" blir en ukoordinert, spontan, konspirasjon i

kraft av sin felles identitet:

"Bytt ut konspirasjonen med nettverk, og du nærmar deg realitetane. Nettverk og konspirasjonar er to ulike ting. Nettverket har berre ein liten, om nokon, koordinerande sentral. Det blir ikkje styrt gjennom ordrar og tenestekjede, men gjennom improvisasjon, førebilete, sams forståing, sams tabu og sams identitet. Nettverksorganisering var den tradisjonelle organisasjonsmodellen for den jødiske minoriteten. Slik utveksla dei europeisk-jødiske bankfamiliane kapital og ekteskap."

Brendberg ble i sin tid drevet ut av partiet Rødt på grunn av sitt monomane kjøer mot jøder. Og her gir han altså et godt eksempel på hvordan tilsynelatende ulike måter å se verden på, finner sammen.

Det er også et godt eksempel på Bebels "idiotenes sosialisme" der en allmenn kapitalistisk organisering (i dette tilfellet nettverk mellom de mektige) gjøres til noe særegent jødisk.

Konspirasjonsteorier mot marxistisk metode

Dette er andre måter å se utviklinga av samfunnet på, enn den som følger av den marxistiske metoden. Engels mente at Marx sin største oppdagelse var den historiske materialismen, altså marxismens dialektiske materialisme anvendt på historien. (Den nest viktigste mente han var oppdagelsen av merverdiloven i kapitalismen.) Denne marxistiske historieforståelsen er en forståelse av samfunnets utvikling der de tekniske nyvinningene, produksjonsmidlenes utvikling, krever endringer i hvordan produksjonen skjer – men at disse endringene hemmes, hindres eller holdes tilbake av de klassene som dominerer i det bestående. Marx tese er så at bare klassekampen, leda av klassen(e) som har interesse av videre utvikling og avskaffelse av de bestående forholda, kan tvinge gjennom de

nødvendige revolusjonene.

Engels skriver følgende i forord til Det kommunistiske manifest:

"Den gjennomgående grunntanken i Manifestet: at den økonomiske produksjonen og den samfunnsmessige inndeling som med nødvendighet følger av den, i enhver historisk epoke danner grunnlaget for denne epokens politiske og intellektuelle historie; at som en følge av dette har hele historien (siden oppløsninga av det urgamle felleseiet til jord og mark) vært en historie om klassekamper (...) men at denne kampen nå har nådd et trinn, hvor den utbyttede og undertrykte klassen (proletariatet) ikke mer kan frigjøre seg fra den utbytende og undertrykkende klassen (borgerskapet) uten samtidig å befri hele samfunnet for alltid fra utbytting, undertrykking og klassekamper"

Og i et annet forord til samme verk sier han at denne teorien etter hans mening *"er bestemt til å gjøre det samme for historien som Darwins teori har gjort for biologien"*.

Marxismen ser altså ikke historien først og fremst som en kamp mellom kloke hoder som konspirerer, etniske gruppers nettverk eller "eliten mot massen" – men som kampen mellom klasser med forskjellige klasseinteresser. Den viktigste og styrende systematikken Marx og Engels avdekket var ikke konspirasjoner fra oven, men motsigelser i dypet av den kapitalistiske produksjonen som presser seg opp og fram og virker gjennom klassekampen. En sånn forståelse kan sjølsagt bli mekanisk og flat,

- hvis man BARE ser klassekampen og ingen andre motsigelser,
- eller hvis man bare ser påvirkninga oppover (fra basis til ovebygning) og ikke påvirkninga nedover (når overbygninga griper inn i basisen),
- eller hvis man tror at klassene ikke sjøl er enheter av

motsigelser, men enkle og ensidige grupper som alltid har felles interesser innad.

Med en mekanisk og ikke dialektisk forståelse blir det vanskelig å skjønne hvorfor enkelte grupper i borgerskapet strekker seg langt for liberale friheter, mens andre raskt griper til fascismen. Eller hvordan deler av borgerskapet tilsynelatende ønsker en liberal innvandringspraksis, mens andre vil "stramme inn".

Kommunister er ikke fremmed for å utnytte disse motsigelsene, spille på motsigelsene og til og med alliere seg med borgerlige demokrater mot borgerlige fascister. Men vi må hele veien bekjempe alle tilløp til sjåvinisme. Når enkelte liberalere pisker opp hat mot muslimer (for eksempel i tilknytning til Charlie Hebdo-massakren), kan sekulære sosialister fristes til å hive seg på hylekoret mot reaksjonær religion – men vil da raskt ende med å trampe på en forfulgt religiøs minoritet. Og enda verre om man aksepterer Frp-agendaen med å angripe Groruddalens arbeiderungdom eller skylde på innvandrere for borgerskapets angrep på velferd og sosiale rettigheter.

Reaksjonær sosialisme eller framoverskuende kommunisme

Kommunistenes alternative politikk er ikke å kjempe for glansbilder av fortida. Det er typisk å kle fortida i et slør av glemsel. Sterilisering av romanifolk, assimilering av samer, NATO-logring og kommunistjakt forsvinner i en idyllisert framstilling av den trygge velferdsstaten og et homogent samfunn.

Partiet Rødt har gått langt i denne sammenhengen, når de trykker opp gamle Arbeiderpartiplakater med parolen "bygg landet". Og det er noe litt trist over Rødt sine siste forsøk på å slå seg opp mot "arbeidslivskriminalitet" – og sånn

forsøker å ta opp den politiske kampen på favorittområdene til både AP og Frp. De kunne hatt en sjangs om de gjorde seg sjøl til fattigfolk sitt fremste parti, for trygda folk, tiggere og folk med rusproblemer – men i stedet forsøker de å bli "lov og orden"-partiet i norsk arbeidsliv. Lett tragikomisk, men også et uttrykk for den småborgerlige sosialismen – den som ender opp som reaksjonær og derfor utopisk. Det nytter ikke å meisle ut en rød arbeiderpolitikk for framtida, med glansbildet av femtitallets Norge og DNA-staten som ideal. Da kommer man like langt (eller kort) med religiøse visjoner om utopiske framtidssamfunn.

Revolusjonære kommunister ser ikke innvandrere eller flyktninger som en trussel mot vår klasse eller mot vår kamp. Vi ser dem som del av folket vi vil tjene. Og vi ser ikke femtitallets velferdsstat som noe godt alternativ for dette folket – ikke da, og ikke nå. Vår visjon er ikke reaksjonært tilbakeskuende men revolusjonært framoverskuende. Vi ser ingen idyll i framtida heller. Vi vet at det kriseramma Europa ikke vil by noen varig trygghet verken for de som er her allerede eller våre kamerater som kommer hit fra andre verdensdeler. Men vi møter ikke disse utfordringene med å støtte reaksjonens murer og piggrådgerder.

Innvandringsmotstand og sosialdemokrati

Omtanken for innvandringspolitikken er en svart variant av sosialdemokratismen, der radikale folk trygler om å få være med å administrere kapitalismen. I festtalene snakker de om sosialismen, men fra dag til dag forsøker de å appellere generelt til fornuft og følelser for å få en snillere kapitalisme. De tåkelegger gjerne egen analyse, for å nå litt breiere ut med politikk de tror kan bremse kapitalismens utvikling eller dens dårlige sider.

I Europa kuttet det i velferd over hele linja. Disse kuttene

er ikke avhengig av innvandring. Å tro at det er slik det henger sammen er å forveksle hvordan verden ser ut på overflata med hvordan den henger sammen innad. Det er verken sånn at kapitalistene MÅ ha utenlandsk arbeidskraft for å redusere kjøpekrafta, eller sånn at velferden ikke kan opprettholdes samtidig som flyktninger kommer hit. Krisene i kapitalismen kommer som følge av dette systemets egne motsigelser, som Marx avdekket allerede for 150 år siden. Tida etter har igjen og igjen bekreftet avsløringene hans. Og selv om kutt kan bremses av kamp, så er det bare når klassekampen føres til ende gjennom revolusjoner, at krisene kan stoppes. Inntil da kommer krisene – mye sikrere enn banken – og med krisene kommer ødeleggelse av kapital, konkurser, arbeidsledighet og lønnsnedslag. Å tro at begrensninger av innvandring kan stoppe dette, er like fånyttede som krisepakker til kapitalistene. Krisene kommer uansett, så lenge systemet er kapitalistisk.

Det er mye mer sannsynlig at faglige aktivister som begynner å snakke i slike baner, ender med å dyrke sjåvinismen blant småborgere, filleproletarer og de mest tilbakeliggende av de hvite arbeiderne – enn at de lykkes i å forsvare disse gruppene mot sosial dumping. Kapitalistene er slett ikke avhengig av innvandring for å dumpe lønninger eller sosiale rettigheter. Og dyrker de sjåvinismen blant disse, så øker rekrutteringsgrunnlaget for fascistene. Spesielt når sosialdemokrater slett ikke kan stoppe krisene, sjøl om de "tar innvandringsproblemene på alvor".

Imperialistenes kriger og norske bomber skaper flere flyktninger enn det noensinne vil komme til denne kanten av verden. Bare nydemokratiske og sosialistiske revolusjoner kan stoppe dette barbariet. Og fram til dette står kommunister skulder ved skulder med alle dem som bombes ut av sine hjem, mot "vårt eget" borgerskap. Og det gjør vi uten å ende opp i sumpen av konspiratoriske nettkrigere som snakker om å "heller hjelpe dem der de er". Den beste hjelpen vi kan gi, er å

organisere folk til klassekamp og kamp mot fascisme og imperialisme her hvor vi er. For å klare det er det avgjørende at vi ikke lar oss lede inn i reformismens eller reaksjonens mørke myr.